

Rydebäcksskolan

Rektor

john.horvat@helsingborg.se

jonas.westman@helsingborg.se (tf)

Beslut

2013-01-17

Dnr 400-2011:6489

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9
i Rydebäcksskolan i Helsingborgs kommun

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat. Vidare ges en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 vid Rydebäcksskolan i Helsingborgs kommun*.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att SO-undervisningen kännetecknas av en positiv stämning och goda relationer mellan lärare och elever. Det finns emellertid stora variationer i tydligheten i undervisningens mål och innehåll i de lektioner Skolinspektionen observerat. En del lektioner är goda exempel på välstrukturerad undervisning med genomtänkt lektionsstart, tydliga beskrivningar och förklaringar samt ett sammanfattande lektionsslut. I andra lektioner saknas detta helt eller delvis. Ett genomgående drag är att lärarna i alltför liten utsträckning kontrollerar att eleverna förstått instruktioner och genomgångar. Aspekten *individanpassning, stöd och utmaningar* uppvisar något fler svaga än starka sidor. Det finns lektioner där arbetet är i hög grad tankemässigt utvecklande. Men lärarna behöver exempelvis ställa fler öppna frågor där svaret inte är givet och hjälpa eleverna att utveckla sina utsagor och sin argumentation med hjälp av uppföljande frågor. Lärarna behöver också i högre grad anpassa undervisningen till eleverna i gruppen så att alla elever får uppgifter som är utmanande utifrån deras förutsättningar och så att alla elever får möjlighet att nå så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I granskningsområdet *återkoppling och reflektion över lärandet* är det en stark sida att lärarna tillsammans med eleverna utvärderar undervisningen i samband med att ett arbetsområde avslutas. Varje lektion behöver emellertid innehålla mera av reflektion och återkoppling över lärandet samt flera inslag av formativ bedömning där läraren vägleder eleven framåt i kunskapsutvecklingen. Lärarna använder undervisningsmaterial som i huvudsak skapar förutsättningar att stimulera eleverna att utveckla de ämnesspecifika förmågor som anges i kursplanerna. Men de har hunnit olika långt i processen att utveckla sitt arbete med de ämnesspecifika förmågorna. Skolan behöver därför se till att alla lärare låter utvecklingen av de ämnesspecifika förmågorna hos eleverna genomsyra undervisningen. På individ- och klassnivå följer skolan upp elevernas kunskapsutveckling i SO-ämnena. Men det systematiska kvalitetsarbetet på årskurs- och skolenivå behöver utvecklas. Även arbetet med särskilt stöd till elever som riskerar att inte nå de grundläggande kunskapskraven i SO-ämnena behöver utvecklas. På Rydebäcksskolan finns en tydlig strävan mot ämnesövergripande undervisning och samordning av ämnesområden med syftet att eleverna ska ges möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- *Tydlighet i mål och innehåll:* Lärarna behöver sträva mera efter att skapa överblick och sammanhang där lektioner kopplas till tidigare lektioner eller andra arbetsområden. De behöver vidare skapa större variation och balans mellan lärarledda genomgångar och elevaktivitet. Lärarna behöver också i högre grad kontrollera om eleverna förstått genomgångar och instruktioner. En genomtänkt lektionsstart och ett tydligt sammanfattande lektionsslut är likaså något lärarna behöver lägga större vikt vid. (5 kap. 2 § skolförordningen, Lgr 11, 2.2 Kunskaper)
- *Systematisk uppföljning av hur undervisningen utvecklar elevernas användning av de ämnesspecifika förmågorna:* Skolan behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med SO-ämnena på årskurs- och skolnivå. (2 kap. 9 §, 4 kap. 3-5 §§ skollagen)
- *Särskilt stöd:* Granskningsområdet får elever som riskerar att inte nå de grundläggande kunskapskraven i de samhällsorienterande ämnena det särskilda stöd som de har rätt till uppvisar fler svaga än starka sidor. Det särskilda stödet måste ges på ett sätt som stimulerar eleverna att utveckla de ämnesspecifika förmågor som krävs för att nå kunskapskraven. Elever som får särskilt stöd i liten grupp behöver få mera individanpassade uppgifter som är utmanande utifrån deras förutsättningar. Skolan behöver också utveckla åtgärdsprogrammen såväl som arbetet med att utvärdera åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen måste vara individuellt utformade efter varje elevs unika behov. Åtgärdsprogrammen måste ha en tydlig koppling till de ämnesspecifika förmågorna och kunskapskraven i kursplanerna. Varje åtgärdsprogram måste följas upp med en systematisk utvärdering av om åtgärderna har lett till en optimal kunskapsutveckling hos eleven i enlighet med kunskapskraven i kursplanerna. Om man finner att åtgärderna inte lett till en utveckling av de ämnesspecifika förmågorna måste åtgärderna förändras så att de bättre kan leda till önskat resultat. (3 kap. 7-10 §§ skollagen)

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2013-07-17 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

2013-01-17

3 (3)

Dnr 400-2011:6489

Redogörelsen skickas per post till *Skolinspektionen, Gasverksgatan 1, 222 29 Lund*.
eller via e-post, till *skolinspektionen@skolinspektionen.se*. Hänvisa till Skolinspekt-
ionens diarienummer för granskningen (Dnr: 400-2011:6489) i de handlingar
som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Dan Collberg och Johan Dahl
samt avdelningsjurist Charlotte Fagher deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Eva Bergenlöv
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1	Skolinspektionens rapport utifrån kvalitetsgranskning av samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 i Rydebäcksskolan i Helsingborgs kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Sammanfattande bedömning av undervisningens kvaliteter
Bilaga 4	Resultatsammanställning elevenkät